

CURRÍCULUM

EA

QUINTO EDUCACIÓN PRIMARIA

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Disciplinas específicas

Área de Educación Artística

Á hora de abordar a Educación artística, que nesta etapa engloba a Educación musical e a Educación plástica, teremos en conta que as diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no contorno e na vida das persoas formando parte de múltiples aspectos da súa socialización e da súa comunicación.

A Educación artística é de especial importancia, xa que o tratamento da información visual e musical na vida cotiá xera e precisa capacidades de pensamento crítico. A educación artística posibilita o desenvolvemento da creatividade, da imaxinación, da autonomía, a percepción, a motricidade, a sensibilidade estética, a expresión persoal, a capacidade comunicativa e a socialización etc., e todas elas están relacionadas co obxectivo de axudar a filtrar os nosos encontros cos produtos visuais e musicais.

Por outra banda, é de grande relevancia ensinar ao alumnado a interpretación e a análise crítica, para o facer consciente de que todas as formas de arte son expresión de ideas, sentimentos, crenzas e actitudes da persoa que, ademais de seren reveladoras da súa identidade, son un axente reconfigurador.

Nesta etapa, a área artística sitúase nun lugar privilexiado para a transversalidade, para a conexión natural con outras áreas do currículo, colaborando nunha comprensión da realidade e nunha satisfacción maiores. Permite, ademais, achegarse á mirada das demais persoas, á diversidade de maneiras de experimentar o mundo, que se manifestaron e se manifestan nos produtos da cultura musical e visual.

Xunto coa dimensión reflexiva darémoslle importancia tamén á produción de obras ou traballos por parte do alumnado, feito no que se centran algúns dos estándares deste currículo, xa que entendemos que o seu tratamento competencial só se pode desenvolver tendo como obxectivo que o alumnado sexa protagonista final dos produtos de aprendizaxe.

Xa que logo, para desenvolver este currículo tivemos en conta a total integración nel da aprendizaxe por competencias, de xeito que o profesorado poida utilizar este documento como guía e base da adquisición de competencias do seu alumnado, obxectivo primordial deste enfoque.

Para isto, é imprescindible que o proceso de ensino e aprendizaxe parta dunha planificación rigorosa, elixindo métodos didácticos que se axusten ao nivel inicial do alumno ou da alumna e ás súas condicións socioculturais. Estes métodos deben partir da perspectiva do persoal docente como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial no alumnado, enfocándose á realización de tarefas ou situacións-problema, propostas cun obxectivo concreto, que o alumno ou a alumna deben resolver.

Así mesmo, deben ter en conta a atención á diversidade e o respecto polos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, mediante prácticas de traballo individual e cooperativo.

A aprendizaxe por competencias na que se basea o currículo require metodoloxías activas e contextualizadas, e propónse, por isto, introducir estratexias interactivas, proxectos colaborativos co uso das novas tecnoloxías e facendo fincapé na creación de produtos reais que teñan efecto na comunidade educativa.

Faise necesaria unha implicación do profesorado na creación de materiais adecuados a estes modelos de aprendizaxe, así como un compromiso co desenvolvemento destas metodoloxías na aula, feito que leva consigo un importante nivel de coordinación de todos os membros da comunidade educativa -en particular as familias-, unha reflexión e a avaliación dos resultados, para definir melloras posteriores.

Por último, para facilitar a concreción curricular tanto na área de Música como na de Educación plástica establécense tres bloques de contidos. Non obstante, deben entenderse como un conxunto e desenvolverse de forma global, tendo en conta as conexións internas tanto con respecto ao curso como ao longo da etapa.

Educación plástica

Bloque 1. Educación audiovisual. Está dedicado ao estudo da imaxe en todas as súas manifestacións, tanto visual como audiovisual. Neste bloque ten moita importancia a contribución que fan as tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) ao mundo da imaxe.

Bloque 2. Expresión artística. Este bloque recolle a exploración dos elementos propios da linguaxe plástica e visual, así como o tratamento dos materiais. Abrangue tamén as posibilidades para expresar o sentido e o percibido con creacións artísticas propias, despois da planificación.

Bloque 3. Debuxo xeométrico. Atopamos aquí un desenvolvemento gráfico dos coñecementos adquiridos na área de matemáticas, no epígrafe de xeometría, polo que a competencia matemática e científico-tecnolóxica estará moi presente.

Educación musical

Bloque 1. A escoita. Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto. Faise fincapé na audición activa de manifestacións musicais de distintas orixes e no respecto no proceso da audición.

Bloque 2. A interpretación musical. O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, cuxo obxectivo é a creación de produtos musicais de diferentes estilos, usando diversas técnicas compositivas e con finalidades distintas. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.

Bloque 3. A música, o movemento e a danza. Este derradeiro bloque está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasificaas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes. ▪ B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa. ▪ B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os descubrimentos obtidos na exploración de materiais. ▪ B1.5. Exploración das posibilidades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. ▪ B1.7. Realización de fotografías (enfoque e planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas. ▪ B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. ▪ B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. ▪ B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B2.6. Establecemento de revisións e reflexión sobre o traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. ▪ B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCT

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> j h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Uso de texturas para caracterizar obxectos e imaxes. B2.10. Aplicación da posibilidade expresiva da liña, segundo a forma, a dirección, a situación no espazo e a sensación de movemento ou repouso. B2.11. Recreación de espazos imaxinados aplicando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. ▪ B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. ▪ B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Aposar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.6.3. Aposar interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Documentación sobre producións artísticas nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación para un sinxelo tratamento das imaxes, o deseño, a animación e a difusión dos traballos elaborados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Utilizar e manexar as tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC
BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Exploración das posibilidades da liña recta para iniciar os traballos de xeometría. ▪ B3.2. Seguimento de normas e das instrucións de manexo das ferramentas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	básicas do debuxo técnico.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT ▪ 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT 	